No. 111. DONDERDAG 15 SEPTEMBER. 1859.

ZES EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per drie maanden te Assen ƒ 2.30 buiten Assen franco per post ƒ 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels ƒ 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

VERGADERING

van den Raad der gemeente *Assen* op Vrijdag den 16 Sept. 1859 des avonds te 6½ uur.

GEDEPUTEERDE STATEN van Drenthe,

brengen ter kennis van de Besturen en ingezetenen der belanghebbende gemeenten in deze provincie, dat, volgens aan Heeren Gedeputeerde Staten van Groningen ontvangen kennisgeving, door den Gemeenteraad van Nieuwe Pekela besloten is, om in het jaar 1860 en vervolgens de **PAARDE- en VEEMARKTEN** in die gemeente te houden, telkens des voorjaars op den vierden dingsdag in MEI, en des najaars op den eersten dingsdag in NOVEMBER, in plaats van op den 20 April en den 20 October;

zullende de bedoelde besturen of ingezetenen, wanneer zij daartegen bezwaren mogten hebben, en zij er belang in stellen, dat daarop worde gelet — die bezwaren alsdan vóór den 26sten dezer maand schriftelijk aan dit Collegie moeten mededeelen, terwijl het er anders voor gehouden zal worden, dat zoodanige bezwaren niet be staan.

Assen den 14 September 1859.

Gedeputeerde Staten voornoemd;
DE VOS VAN STEENWIJK, Voorzitter.
W. H. HOFSTEDE, Griffier.

GEDEPUTEERDE STATEN van Drenthe.

Herzien hebbende hunne resolutie van 4 Julij ll. No. 14 houdende voorschriften en bepalingen tot voorkoming zoo veel mogelijk van het ontstaan en de verspreiding der longziekte onder de runderen in dit gewest.

Hebben besloten:

Die resolutie aan den voet dezer te doen opnemen in de *Provinciale Drentsche en Asser Courant.*

Assen den 6 September 1859.

Gedeputeerde Staten voornoemd.
DE VOS VAN STEENWIJK, Voorzitter.
W. H. HOFSTEDE, Griffier.

No. 14 **EXTRACT** *uit het register der resolutiën van de GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie Drenthe.*

Maandag, den 4 Julij 1859.

In aanmerking genomen de noodzakelijkheid, dat, bij het voortdurend heerschen der longziekte onder de runderen in de aangrenzende provincien, en voorschriften en bepalingen bestaan, ten einde zooveel mogelijk het ontstaan en de verspreiding dezer ziekte in deze provincie voor te komen, en dat de bestaande voorschriften, vervat in de resolutie dezer Vergadering van 13 Maart 1858 no 3 en, in verband daarmede, in die van 3 Februarij 1859 no. 30, herziening behoeven,

Gezien de wetten van 30 Julij 1840 en 9 Julij 1842 (Staatsbladen no. 16 en 21);

Herzien de voormelde resolutiën van 13 Maart 1858 no 3 en 3 Februarij 1859 no. 30,

Is besloten:

Vast te stellen hetgeen volgt:

Art. 1.

De invoer van rundvee in de provincie Drenthe, hetzij bestemd tot doorvoer, hetzij om aldaar te verblijven, is verboden, tenzij elk rund afzonderlijk gedekt zij door een getuigschrift, afgegeven door een rijksveearts, wiens handteekening door een' Burgemeester is gelegaliseerd, vermeldende de dagteekening van afgifte, den naam des houders, het geslacht, de kleur, den ouderdom en de bijzondere ken- of merkteekenen van het rund, zoomede, dat het gezond is en gedurende de laatste drie maanden gestald is op een' stal of geweid is op eene weide, waarop in dat tijdvak geene longziekte heeft bestaan.

Art. 2.

Elk rund in de provincie ingevoerd zal gedurende drie maanden na de invoering gedekt moeten blijven door het getuigschrift in art. 1 voorgeschreven, welk getuigschrift telkens door den houder van het rund op aanvrage aan den Burgemeester of die hem vervangt, moet worden vertoond.

Art. 3.

De vervoer van rundvee, hetwelk meer dan drie maanden in de provincie is geweest of in dezelve is geboren zal niet mogen plaats hebben, tenzij elk rund zij gedekt door een getuigschrift, afgegeven door den Burgemeester der Gemeente, alwaar het rund zich bevindt, vermeldende de dagteekening van afgifte, den naam des houders, den ouderdom, het geslacht, de kleur en de bijzondere ken- en merkteekenen van het rund, en dat hetzelve niet uit een' stal of eene weide komt, waarop de longziekte, hem bekend, bestaat of ten wier aanzien, naar artt. 5 en 6, wettelijk vermoeden van besmetting bestaat.

Art. 4.

Wanneer in deze provincie de longziekte is ontstaan,

is 1o. de betrokken veehouder verpligt: om;

a. van het ontstaan der longziekte dadelijk kennis te geven aan den Burgemeester der gemeente, waarin het rund of de runderen zich be vinden;

b. ten genoegen van genoemden Burgemeester de zieke runderen dadelijk af te zonderen en afgezonderd te houden;

c. de voorwerpen, die dienen bij de voedering, verzorging en behandeling van zieke runderen afzonderlijk te houden en niet te gebruiken voor gezonde runderen, en te zorgen, dat de persoon die zieke runderen behandelt, niet bij gezond rundvee komt,

d. den Burgemeester toe te laten in zijne stallen, op zijn erf en zijne weiden, tot uitvoering van 't geen is voorgeschreven bij art. 5 en 9 dezer resolutie,

e. de gestorvene of gedoode runderen, die de long ziekte hadden, te begraven, met inachtneming van het hierna bepaalde bij art. 10.

f. de stallen en andere besmette voorwerpen te reinigen en te zuiveren op zoodanige wijze als hem dit door den Burgemeester is voorgeschreven;

is het 2o. aan dien veehouder verboden:

a. eenig rund uit zijn' stal of weide te vervoeren tenzij voor de slagtbank, met inachtneming van het bepaalde bij art. 7.

b. de mest van zijne runderen op het land te brengen, tenzij dezelve dadelijk wordt ondergeploegd en dan met inachtneming van die maatregelen van voorzorg bij den vervoer, die hem door den Burgemeester zullen zijn voorgeschreven;

c. hooi of stroo uit zijnen stal of zijne weide naar elders te vervoeren.

Op het bepaalde sub 2o. zal door Gedeputeerde Staten in bijzondere gevallen of omstandigheden, uitzondering kunnen worden toegelaten.

Art. 5.

De Burgemeester der gemeente, in welke de longziekte is ontstaan, zal telkens, wanneer hij daarvan kennis ontvangt, eene lijst opmaken van al de tot den stal of de weide behoorende runderen, vermeldende van ieder rund geslacht, ouderdom, kleur en bijzondere ken- en merkteekenen, en ze alle dadelijk, door inbranding op de regterbil, doen merken met de letters **V. L.**, ter grootte van vijf Nederlandsche duimen.

Hij bepaalt tevens, welke stallen of weiden voor besmet zullen worden gehouden, en deelt dit aan de veehouders mede.

Hij geeft van het ontstaan der ziekte en van al het door hem verrigte en voorgeschrevene onmiddelijk kennis aan Gedeputeerde Staten, en voegt bij het berigt eene situatieteekening van het terrein, waarin stal of weide liggen, met aanwijzing van sectie en nummer van 't kadaster van stal of weide. De Burgemeester geeft tevens zijn gevoelen te kennen, of er uitbreiding van 't wettelijk vermoeden van besmet te zijn noodig is tot andere stallen, weiden of gronden.

Art. 6.

Er bestaat wettelijk vermoeden van besmet te zijn ten aanzien van voormelde stallen en weiden ten gevolge van en dadelijk na de in 't vorig artikel door den Burgemeester gemaakte bepaling of gedane verklaring, gelijk mede ten gevolge van het besluit van uitbreiding van Gedeputeerde Staten hierna te melden, zoodra twee dagen na de opneming van het des te nemen besluit in de courant zullen zijn verloopen.

De Burgemeester geeft aan zijne bepaling of verklaring onmiddelijk algemeene bekendheid in zijne gemeente, door aanplakking aan 't gemeentehuis.

Gedeputeerde Staten kunnen het vermoeden van besmet zijn uitbreiden naar bevind van zaken.

Zij geven van de verklaring van den Burgemeester en van de hunne, zoo zij tot uitbreiding besluiten, omtrent het bestaan van vermoeden van besmetting, kennis aan 't publiek door middel van de *Drentsche Courant.*

Art. 7.

De uitvoer van rundvee uit pe besmet verklaarde stallen, weiden en gronden is verboden. Hij wordt alleen toegelaten voor vee bestemd voor de slagtbank, onder de navolgende voorwaarden:

a. dat een rijksveearts, na onderzoek, eene schriftelijke verklaring heeft gegeven, dat het uit te voeren rund gezond is;

b. dat de vervoer is toegestaan door den Burgemeester van de gemeente van uit-, door- en invoer, en, in dat geval, met inachtneming van de maatregelen van voorzorg, die door dezen zijn voorgeschreven;

c. dat de vervoer plaats heeft onder het toezigt van de policie, en het rund dadelijk na aankomst in de plaats van invoer geslagt wordt.

Art. 8.

Behalve de maatregelen van voorzorg tegen de verspreiding der ziekte, door den Burgemeester genomen, zijn die naar plaatselijke omstandigheden door Gedeputeerde Staten voorgeschreven, verbindend.

Art 9

De Burgemeester zal, zoolang de voor besmethouding niet is opgeheven, zich bij herhaling overtuigen, dat al de gegeven voorschriften zijn opgevolgd, en dat de op de lijst gebragte runderen aanwezig zijn, en is de veehouder verpligt, hem die aan te wijzen, behalve voor zoover ze bewijsbaar afgemaakt, geslagt of gestorven zijn. Wanneer hij hieraan niet voldoet, wordt hij gerekend het niet vertoonde rund in strijd met art. 7 te hebben uitgevoerd.

Art. 10.

De begraving van gestorven of gedoode runderen, in art. 4 bedoeld, zal geschieden in een daartoe gegraven kuil, minstens 2 el diep, en gedigt met al den uitgegraven grond.

Het ontblooten dier runderen van hunne huiden zal zijn veroorloofd, mits dit geschiede binnen zes uren na den dood, en zullen die huiden in gebruik genomen en in den handel mogen worden gebragt, nadat de volgende voorzorgsmaatregelen zijn in acht genomen:

1o. ze zullen moeten worden ingekalkt, onder toezigt van een policiebeambte, dadelijk na de aftrekking;

2o. ze zullen, na die bewerking te hebben ondergaan, gedurende acht dagen, zonder te mogen worden vervoerd, in staat van inkalking moeten blijven;

3o. een policiebeambte zal dan verlof moeten geven tot het vervoer.

Art. 11

Wanneer de longziekte heeft opgehouden te bestaan, zal de Burgemeester al de zich op de stallen, weiden en gronden, ten wier aanzien het vermoeden van besmet te zijn bestaat, bevindende runderen door een rijksveearts doen onderzoeken, en, bij bevinding dat de longziekte daaronder niet meer bestaat, hiervan een proces-verbaal opmaken en het binnen drie dagen na deszelfs dagteekening aan Gedeputeerde Staten inzenden.

Indien de runderen ingeënt zijn, ééne maand, en, in het tegenovergestelde geval, vier maanden na de dagteekening van gemeld proces-verbaal, zullen Gedeputeerde Staten, des geraden vindende, de bedoelde runderen op nieuw door een rijksveearts doen onderzoeken, en wanneer uit dat onderzoek van het niet meer bestaan der ziekte blijkt, of wel ook zonder dat nader onderzoek, als het niet noodig is geacht, het vermoeden van besmet zijn opheffen.

Mogten er van de stallen of weiden zijn, waarvan de runderen ingeënt zijn, en andere, waarvan ze niet zijn ingeënt, dan zal de opheffing van het vermoeden van besmet zijn na verloop van eene maand, in de vorige alinea bedoeld, alleen van toepassing zijn op de eerstbedoelden; terwijl door Gedeputeerde Staten de noodige maatregelen zullen worden genomen ten aanzien der weiden of stallen, waarvan de runderen niet zijn ingeënt.

Art. 12.

Van de opheffing van het vermoeden van besmet zijn wordt telkens door Gedeputeerde Staten door middel van de *Drentsche Courant* kennis gegeven.

Art. 13.

Deze resolutie zal van kracht zijn met den elfden Julij eerstkomende, op welk tijdstip de resolutiën van 13 Maart 1858 no. 3 en 3 Februarij 1859 no. 30 buiten werking worden gesteld.

Afdrukken van dit besluit te zenden:

a. ten getale van vier aan ieder der Gemeentebesturen in dit gewest, ten fine van aanplakking en bekendmaking binnen de gemeenten op de gebruikelijke wijze en ter uitvoering;

b. ten getale van twintig aan den heer Procureur-Generaal bij het Provinciaal Geregtshof in Drenthe, met verzoek, daarvan aan de betrokkene regtscollegien en ambtenaren van 't Openbaar Ministerie de noodige exemplaren te willen doen toekomen;

c aan ieder der in de provincie gestationeerde rijksveeartsen, tot informatie.

Voor extract conform,
De Griffier der Staten van Drenthe,
W H. HOFSTEDE.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

15 Sept.

Europa is nog niet bekomen, is het niet van den schrik dan toch van de verwondering, waarin zij door *Napoleons* nota in den *Moniteur* werd gebragt

De ultra liberale bladen spreken er even over, doch met groote voorzigtigheid, en de behoudende, de ultramontaansche pers is tevreden of juicht. Die tusschen de partijen in staan, zooals het zeer echtingswaardige *Journal des Débats*, vinden 's Keizers woorden onbeilspellend.

Volgens sommigen is duidelijk uit dit document te ont-

dekken, dat de Keizer eene alliantie met Oostenrijk wenscht en daarom herinnerde een der dagbladen hem, wat eens zijn »groote Oom«, waarvan hij zoo gaarne leest en dien hij tot in de geringste bijzonderheden volgt, tegen Prins *Metternich*, den schranderen diplomaat van dien tijd, zeide: »in al mijne overeenkomsten met uw Hof ben ik de bedrogene partij geweest.«

En nu zou het weder een Prins *Metternich* geweest zijn, die, door den Keizer eene nota als die, waarvan geheel Europa thans vrij afkeurend spreekt, te doen plaatsen, een meesterstuk van diplomatieke tact aan den dag zou hebben gelegd!

't Is inderdaad moeijelijk te gelooven.

Keizer *Napoleon* breekt met de pen af wat zijn zwaard opbouwde. Wat hij met het bloed van 40 á 50 000 Franschen en met opoffering van millioenen won, zou hij prijs geven aan de welsprekendheid van ééne tong?

Nog eens — dit is niet te gelooven, maar het is toch eene bijdrage tot de karakterkennis van den Keizer. Zelfs *Walewski*, zijn Minister van Buitenlandsche Zaken zijn vertrouwde vriend, zou weder niets hebben geweten van het woord, dat de Keizer tot Europa wilde rigten en bleef op zijne buitenplaats, toen hij den *Moniteur* had gelezen, ten einde buiten schot der Parijsche diplomatie te blijven, die hem gewis met vragen aangaande de waarlijke strekking van het artikel zou hebben bestormd. »*Napoleon* — zegt iemand, die beweert, dat hij den Keizer goed kent — *Napoleon* is de wonderlijkste vereeniging van grootheid en kleingeestigheid, hoofdigheid en zwakheid. Hij is de zonderlingste man dezer eeuw. Naast een lichtstraal van genie vindt men bij hem steeds eene ongeloofelijke daad van zwakheid. Gedurende den oorlog in de Krim waren de instructien, die van de Tuilerien uitgingen, dikwijls gekenmerkt door een schitterend vernuft en te gelijk ontsierd door trekken van groote onkunde, en die onkunde sproot meestal voort uit de gewoonte des Keizers, om niemands raad te volgen, maar alleen zijne eigene opinie.

Is die karakterschets gelijkend?

Wij beweren het niet, want wij kennen den schilder niet. Zoo iets kan ook wel geschreven worden voor den lessenaar van iemand, die den Keizer zoo min kent, als de eenvoudigste Drentsche landman, maar is zij waarheid, dan blijkt daaruit op nieuw, dat Keizer *Napoleon* voor Europa een zeer lastig Monarch is, dat men het verpligt is aan zijne eigene onafhankelijkheid, om hem in al zijne woorden en vooral in al zijne gangen oplettend na te gaan en te staan als met het geweer in den arm.

Wat de Italiaansche bladen van deze Nota zullen zeggen? Het »leve *Napoleon*!« zoo ontzettend hard geschreeuwd, zal wel een toontje lager worden ingesteld. Een ding is echter zeker: *Napoleon* zal zijn zwaard niet gebruiken, om de verdreven dynastien weder op den troon te brengen. Maar als Oostenrijk dat wil beproeven? Zal hij Italie dan aan zijn lot overlaten? En als Engeland en Rusland eens optreden voor Italie tegen Oostenrijk? Zal de Keizer dan nog toeschouwer blijven?

En de Engelsche pers, ook het orgaan van Lord *Palmerston*, bepleit dagelijks de verlossing in Italie van het Oostenrijksche- en bijgevolg van het Hertogelijke juk, en verklaart in de meest krachtige bewoordingen, dat Italie zijn eigen lot behoort te regelen en ook getoond heeft, dat te kunnen.

De Engelsche pers wil een krachtig Sardinisch Koningrijk.

»Sommigen vermoeden zegt de *Morning-Post*, het blad van Engelands eersten Minister dat Keizer *Napoleon* van den beginne af ten doel heeft gehad in Italie eenen troon voor zijnen neef te stichten. Dit zou eene dwaasheid of een schelmstuk zijn; in vergelijking daarmede zouden de hersenschimmen van *Mazzini* schier redelijke plannen schijnen In het begin van den oorlog zouden de omstandigheden welligt gunstiger voor de bereiking van zulk een doel geweest zijn; maar thans loopt alles te zamen om ze te beletten: en het is ons onmogelijk, ook maar voor een oogenblik te onderstellen dat Keizer *Napoleon* tot zulk eene dubbelhartige en dwaze handelwijze in staat zou zijn, al heeft ook de taal van zekere Fransche dagbladen en de handelwijze der Fransche diplomaten in Toscana aanleiding tot die onderstelling gegeven. Inzonderheid wordt een van die diplomaten, de vorst *Poniatowski*, van kuiperijen tegen de bestaande regering van Toscana beschuldigd. Het doet ons leed, dat door de onbesuisdheid of onbekwaamheid der gelastigden van Keizer *Napoleon* zijn naam in verbinding is gebragt met een plan, hetwelk evenzeer tegen zijne eer als tegen zijn belang strijdt. Het zou eene gedrogtelijke onderstelling zijn, aan te nemen dat de keizerlijke bondgenoot van Koning *Victor Emanuel* en van Koningin *Victoria*, na den voor Italie's onafhankelijkheid ondernomen oorlog plotseling gestaakt te hebben, zijne goedkeuring aan plannen van eenen voor Italie's welvaart en voor Europa's vrede zoo gevaarlijken aard zou hechten.«

Ook in Pruissen heeft men zeer vreemd opgezien van de nota des Franschen Keizers, en velen voorspellen eene alliantie tusschen Oostenrijk, Rusland en Frankrijk, hoofdzakelijk tegen E n g e l a n d.

Die dit gelooven zien een bondgenootschap te gemoet tusschen Engeland, Pruissen enz, enz., dit is van de vrienden van licht en vrijheid tegen de tirannie en tegen den domper.

Antwerpen, dat versterkt wordt, tegen den zin der ultramontanen, zou, als het gereed is, wel eens spoedig dienst kunnen doen!

Als Lord *Palmerstons* orgaan de tolk is van hetgeen Engeland doen *zou*, ingeval Prins *Napoleon* den scepter bekwam over Toscane, Modena en Parma, dan acht men de Fransch Engelsche alliantie als dood, ten dage, dat Prins *Napoleon* eene Italiaansche kroon op 't hoofd zet, ja, dan vreeze men het ergste. Anderen meenen, dat de Keizer dat plan geenszins koestert, en voegen er bij, dat Prins *Napoleon* zelf geen Italiaansch Koning wil zijn. Ja, zij verzekeren zelfs, dat die Vorst Frankrijk verlaat en in Zwitserland gaat wonen, omdat hij geen vertrouwen heeft in de toekomst van Frankrijk Hij zou daar uitgestrekte goederen bezitten of willen koopen.

En wat zegt zijne gemalin, Prinses *Clotilde* daarvan? Zij meende toch, toen zij den neef van *Napoleon* huwde, niet de vrouw te zullen worden van een »boerheer!«

Wij gelooven dat nieuws dan ook niet ten halve. Wat de Prins op dit oogenblik moge doen, bewijst niet, dat hij voor de toekomst geene andere plannen heeft. Een *Napoleon*, die alleen lust heeft aan het »zalig landleven,« zou een vreemd verschijnsel zijn.

De Toscaansche *Moniteur* bevat de volgende proclamatie:

»Toskaners! koning *Victor Emanuel* heeft onze wenschen verhoord, en sterk door de regten die er voor hem uit voortvloeijen, zal hij onze zaak voor Europa ondersteunen. Dank zij die grootsche daad wordt Toskane weder Italiaansch, zonder spoor van vreemde overheersching.

»Na zoovele eeuwen van verdeeldheid en tweedragt vereenigen zich de gewesten van het schiereiland uit eigen beweging om den grootmoedigen verdediger der Italiaansche onafhankelijkheid De dappere bewoners der Beneden-Alpische dalen, de vrijgemaakte Lombardische broeders, reiken den Toskaners de hand, en allen noemen zich kinderen van een zelfde vaderland. Onze aloude letterkundige roem paart zich nu aan de militaire kracht der Piemontezen; elk Italiaansch ras brengt aan het gemeenschappelijk erfdeel zijne schatten aan.

»Wenschen wij ons geluk, dat wij lang genoeg geleefd hebben om dit verheven schouwspel van eendragt bij te wonen en er de eerste vruchten van te plukken. Volharden wij in onze pogingen en bereiden wij ons voor, om tegen elke beproeving in, de zege te verzekeren van eene even regtvaardige als roemrijke zaak."

Stichtelijke lectuur voor Oostenrijk, als het zich gereed maakt, om de Hertogen bij te staan!

Hooren wij nu wat de Venetiaansche uitgewekenen, die te Parijs herberg vinden, tot de Toscaansche deputatie hebben gezegd:

»Toskaansche broeders! Terwijl alle vrije bevolkingen van Italie zich verheugen in het verheven patriotisme van Italie, vergeten de Venetianen, die onder het vreemde juk zuchten, een oogenblik hunne ongelukken, om te deelen in de vreugde van het gemeenschappelijk vaderland en den Toscaanschen broeders en liefde- en erkentelijkheidgroet te brengen.

»Toskane, de moeder der aloude Italiaansche beschaving, de voedster der latijnsche beschaving, zij die de Europeesche beschaving een vernieuwd aanzijn schonk, noodigt, der nationaliteit edelmoediglijk eene roemruchtige autonomie ten offer brengend, door zijn edel voorbeeld geheel Italie uit, het verbond van eenheid te bezweren, waarvoor het sinds eeuwen lijdt en strijdt. Onze dappere en regtschapen *Victor Emanuel* heeft, met de wapenen in de hand glorierijk den vaderlijken wensch naar de Italiaansche onafhankelijkheid gewraakt.

»Het edel en edelmoedig Toskane beloont door zijn vaderlandlievend besluit waardiglijk het werk des heldhaftigen konings, en bekrachtigt het denkbeeld der nationale eenheid. Eén en onafhankelijk, zal Italie in der daad eene natie zijn, verleden roem waardig en meesteresse van ons gemeenschappelijk lot. Van de Italiaansche eenheid wacht Venetie, kalm en waardiglijk, eene spoedige bevrijding. Eer en hulde zij den waardigen koning van Italie *Victor Emanuel*! Eer en dank het edel en edelmoedig Toskane, dat der nationale eenheid zoo trouw is!«

Belangrijke waarschuwing voor Oostenrijk, om in Venetie de oogen open te houden, als er weder een strijd op leven en dood zal worden gestreden om Italie's vrijheid.

Inmiddels slaat men te Florence medailles ter herinnering aan de vervallen-verklaring van het Oostenrijksch-Lotharingsche huis!

De brieven, door den Hertog van Modena geschreven en waarin hij van Keizer *Napoleon* en andere Vorsten van Europa zeer beleedigend spreekt, zijn niet echt! roept de ultramontaansche pers, en naauwelijks had zij dit gezegd, of de heeren *Pareri*, gewoon secretaris van den Hertog, *Geurri*, geheim archivaris, en *Salieri*, gewezen secretaris-generaal van het Ministerie van Buitenlandsche Zaken, hebben in eene voor een notaris opgemaakte acte de echtheid dier brieven erkend.

Toch hunkert Hertog *Frans* V naar de vleeschpotten van Modena!

De constituerende vergadering van Parma heeft met *eenparige* stemmen besloten, de Bourbons vervallen te verklaren van den troon, en tevens een dank-adres te rigten aan den Keizer van Frankrijk. Vreemde lectuur zal dat zijn na de herlezing van de nota in den *Moniteur*. en te Florence riep de menigte bij eene revue: »*leve de Koning!*«

Natuurlijk Koning *Victor Emanuel*.

Eene telegrafische depêche uit Alexandrie brengt vrij ernstige berigten uit Indie en China:

Uit Calcutta wordt, onder dagteekening van den 8sten Augustus, gemeld, dat er in het gebergte van Nepaul, aan de Noord-Oostelijke grenzen van het Britsche rijk, nog een gedeelte van het tegen de Britsche regering opgestane krijgsvolk, ter sterkte van 8000 man, vereenigd was, en dat de opperbevelhebber der Indische legermagt noodig heeft geacht, bij eene dagorder de Europesche troepen tot waakzaamheid aan te manen.

De berigten uit China melden, dat er een nieuwe oorlog tusschen de Westersche mogendheden van Europa en het Chinesche gouvernement op handen scheen te zijn, daar de oorlogschepen, waarmede de gezanten van Engeland en Frankrijk den Peiho wilden opvaren om zich krachtens eene bepaling van het onlangs gesloten vredesverdrag naar Peking te begeven, aan den mond der rivier door de Chinesche overheden afgewezen en, toen zij zich met geweld den toegang wilden banen, door de Chinesche batterijen afgeslagen zijn.

Dit heeft den 25sten Junij plaats gehad; dien dag zijn de sterkten, welke den mond van den Peiho verdedigen, door de Engelschen en de Franschen te land en ter zee aangevallen, maar de aanvallen zijn telkens afgeslagen, en daarbij zijn aan den kant der Engelschen alleen 464 man, waaronder 22 officieren, gesneuveld of gekwetst, terwijl verscheiden kannonneerbooten in de magt der Chinezen vielen. Ten gevolge van dit gevecht zijn de Engelsche en Fransche oorlogsschepen afgedeinsd, en men hield het voor zeker dat er nieuwe krijgsbedrijven zouden noodig zijn om de Chinezen tot naleving der bepalingen van het vredesverdrag te brengen.

Evenwel schijnt het Chinesche gouvernement niet voornemens, zich aan de naleving dier bepalingen geheel onttrekken, daar het den gezant der Vereenigde Staten die te gelijk met de gezanten der Westersche mogendheden, doch zonder tentoonspreiding van krijgsmagt in eene minder dreigende houding, aan den mond der rivier van Peking gekomen was vrijheid heeft gegeven om de reis naar de hofstad voort te zetten.

Wij deelen nog de volgende Telegrafische berigten mede:

Parma, 12 Sept, De volksvergadering heeft, bij geheime stemming, met algemeene stemmen aangenomen het voorstel tot aansluiting der Parmesaansche gewesten aan het koningrijk Sardinie, onder den scepter der roemruchtige dinastie van Savoye.

Gedurende de stemming heerschte eene plegtige stilte in de zaal, doch toen de voorzitter den uitslag bekend maakte, hoorde men van alle zijden de warmste toejuichingen en den kreet van leve *Victor Emanuel*! De vergadering heeft 5 afgevaardigden benoemd, om den koning den volkswensch te gaan mededeelen. Al de voorstellen in de vorige zitting gedaan zijn met algemeene stemmen aangenomen, en heeft voorts de vergadering de volgende in overweging genomen:

Bevestiging der diktatuur van *Farini*.

Afkondiging der Sardinische grondwet;

Oprigting van een fonds tot onderstand voor de Venetiaansche vrijwilligers.

Marseille, 12 Sept. Tijdingen uit Algerie melden dat de Marokkaansche kavalerie twee Fransche posten aan de grenzen heeft aangevallen. Zij werd echter door de onzen teruggeslagen.

Weenen, 13 Sept. De *Wiener Zeitung* bevat een artikel in haar niet-officieel gedeelte, waarin gezegd wordt dat men met genoegen kennis heeft genomen van het bekende artikel van den *Moniteur* wegens den raad, die daarin aan Midden-Italie gegeven is. De *Wiener Zeitung* zegt tevens, dat van dat standpunt de hoop op het behoud van den vrede verlevendigd moet worden en de nog bestaande bezorgdheid veel van haren grond verloren heeft.

14 Sept. De *Oest. Corr.* wederlegt de geruchten, als zouden door Oostenrijk nieuwe troepen naar Italie zijn gezonden, welk gerucht is ontstaan door 't met verlof zenden van militairen.

Parijs 14 Sept. De *Moniteur* meldt, dat de Fransche en Britsche Regeringen middelen beramen, teneinde de Chinezen geducht te kastijden en voldoening te erlangen voor de bij Peiho gepleegde trouweloosheid.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer

Aan de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is thans rondgedeeld de beantwoording der Regering van het voorloopig verslag der kommissie van rapporteurs over het wets-ontwerp tot bekrachtiging van eenige artikelen der verleende koncessie voor den aanleg en de exploitatie van de Zuiderspoorwegen.

De vraag, of het *tijdig* kan geacht worden, aan de bekrachtiging van eene zoo veel omvattende en voor 's Rijks schatkist bezwarende koncessie te denken schijnt thans zonder aarzeling bevestigend te kunnen worden beantwoord. Na het ophouden van den oorlogstoestand in Europa en het vervallen der noodzakelijkheid tot het nemen van buitengewone maatregelen ter verdediging des lands, zal er wel geen bezwaar tegen bestaan, dat een deel van de voorhanden baten worde besteed voor werken van openbaar nut.

De bedenking tegen de behandeling van het voorstel in het verslag gemaakt, op grond der raadzaamheid eener gelijktijdige afdoening van dit wets-ontwerp en van dat betreffende de koncessie van den Noorder-spoorweg, is thans van zelf vervallen nu, ten gevolge van het daartoe betrekkelijk besluit der Kamer de beraadslaging over laatstgenoemd ontwerp niet meer in deze zitting kan gehouden worden.

Het was der Regering aangenaam te vernemen, dat vele leden het met haar noodig achten, werken tot stand te brengen, ten einde aan onze twee groote handelssteden, Amsterdam en Rotterdam, eene betere aan de behoeften van onzen tijd beantwoordende gemeenschap met de zee te verschaffen.

Wat de doorgraving van Holland op zijn smalst betreft is in het belang van den handel van Amsterdam gedaan wat gedaan kon worden. Dat onder de verschillende elkander opgevolgd hebbende kabinetten dat werk niet eerder is uitgevoerd, moet aan omstandigheden worden geweten, waarvan de vermelding hare plaats zal vinden bij gelegenheid, dat een wetsontwerp betreffende de uitvoering van dat werk aan de Staten-Generaal zal worden aangeboden, hetgeen eerlang zal geschieden.

Omtrent het kanaal, door den Hoek van Holland te graven, tot verbetering der gemeenschap van Rotterdam met de zee, is, nadat het verslag was uitgebragt, omtrent de wijze van uitvoering en het doeltreffende der onderneming, verschil van gevoelen ontstaan. Terwijl de geraadpleegde ingenieurs het doeltreffende van het beraamde plan betoogen, zijn deskundigen van de marine van oordeel, dat het doel zal worden gemist. In eene zaak van dat gewigt mag met geene overijling worden te werk gegaan, en het te nemen besluit moet afhankelijk blijven van nadere wisseling van denkbeelden en van overwegingen, waartoe het ontstane verschil van gevoelen zoo ruimschoots aanleiding geeft.

Doch afgescheiden hiervan, en bij de onmogelijkheid om

alle g r o o t e werken in eens te ondernemen, heeft de Regering gemeend aan de doorgraving van Holland op zijn smalst den voorrang te moeten toekennen. Wordt Zuid-Holland, door de rigting bij de koncessie voor de Zuider spoorwegen in 's Rijks algemeen belang aangenomen, toevallig bevoordeeld dan is het billijk, dat Amsterdam vroeger dan Rotterdam in het genot worde gesteld van den verbeterden waterweg.

Door sommige leden is opgemerkt, dat een Zuider spoorweg, welke aan alle behoeften voldoet, niet is te vinden in eene lijn, die naar het westen van het Rijk als teruggedrongen ligt. Maar het was geenszins het voornemen der Regering het hierbij te laten Zij wilde later de aansluiting van Arnhem met Nijmegen bevorderen, die dan ook thans in de gewijzigde koncessie is opgenomen.

Het kapitaal voor den aanleg van de beide wegen van Rotterdam naar Maastricht en van Vlissingen tot Breda, bedroeg f 35 600 000. Het wordt voor de thans gekoncessioneerde wegen berekend f 48 600 000 te zullen bedragen. Het bedrag der rentegarantie, dat volgens de koncessie, gelijk die op den 22 April dezes jaars was verleend, kon klimmen tot een m a x i m u m van f 1.602.000 's jaars, kan alzoo thans, ten gevolge van de genoemde verhooging van kapitaal, een jaarlijksch bedrag van f 2.187.000 beloopen.

Tot bestrijding der kosten van aanleg van bruggen en andere buitengewone werken wordt thans aan de concessionarissen, boven de bereids toegekende subsidien, verleend eene subsidie van zeven millioen gulden voor rivierovertogten in den weg van Arnhem tot Venlo, en van één millioen voor den overtogt van de Maas bij Grave.

Deze laatste echter kunnen uit de baten, welke aan het einde dezes jaars zullen worden beschikbaar bevonden, bestreden worden.

De regering vindt geen reden, om, wat de *wijze van aanleg* betreft, op de *verleende* concessien terug te komen.

Mogten de aangeboden wetsontwerpen betreffende die concessien onverhoopt den bijval der Staten-Generaal niet vinden, dan eerst zal de regering op nieuw te overwegen hebben op welke wijze het spoedigst en het best tot bevrediging van het algemeen verlangen naar den aanleg van spoorweglijnen te geraken.

Na opsomming der bezwaren, die men omtrent de keuze der rigtingen in de tegenwoordige wetsvoordragt meent te vinden, wordt als middel tot wegneming van die ongelegenheden en gevaren het tot stand brengen eener algemeene wet voorgesteld, waarbij de rigting der hier te lande aan te leggen groote spoorweglijnen in de bijzonderheden wierd vastgesteld. De regering meent, dat dit middel geen doel zou treffen.

Per telegraaf zijn er tijdingen overgebragt met berigten uit Batavia tot den 25 Julij.

Te Matapoera (*Bandjermassing*) hebben de opstandelingen onze troepen aangevallen De laatsten hebben zich bij deze gelegenheid dapper gedragen, en den aanval met zulk eene kracht afgeslagen, dat de opstandelingen de wijk hebben genomen.

De sultan heeft afstand van de regering gedaan en is thans te Batavia.

Voorts hebben de Boeginezen, luidens berigten uit Makassar, in de omstreken van Boni strooptogten gedaan, die echter alleen een gevolg waren van gebrek aan levensmiddelen. Het voorgenomen plan om eene tweede expeditie naar Boni te zenden, zal uitvoering erlangen. Het noodige wordt daarvoor in gereedheid gebragt. Men denkt dat de expeditie tegen de maand September zal vertrekken.

— Donderdag den 15 dezer zullen de troepen, die ingevolge Zr. Ms besluit van den 25 Junij, van af den 5 Aug in de legerplaats te Zeist vereenigd zijn geweest, naar hunne respektieve garnizoenen terugkeeren en zal het kamp opgebroken worden. De kol. *J. F. Scharten* kommandant van het 8 reg. Inf. en de staf zullen naar Leeuwarden vertrekken en het 3 bat van gemeld reg naar Groningen, waarvan eene kompagnie naar Assen.

— In Noord-Braband heerscht de varkensziekte in zóó hevige mate, dat deze dieren op vele plaatsen schier allen sterven. Deskundigen noemen het „longvuur". De ziekteverschijnselen bestaan in het weigeren van eten; waarna zij eene blaauwachtige kleur krijgen en spoedig daarna bezwijken.

-- Door de arr. regtbank te Arnhem is eene veroordeeling uitgesproken, die in het belang van den kleinhandel vermelding verdient. De slagter S. v. J. is op eigen aangifte in staat van faillissement verklaard. Ofschoon hij een geregeld dagboek voor zijne vleeschbestellingen, e grootboek voor kalanten had gehouden en de curator uit de aanwezige aanteekeningen en inlichtingen den stand des boedels met juistheid heeft kunnen opmaken, heeft de subst.-officier der regtbank eene regtsvervolging ingesteld, omdat er geen journaal of dagboek volgens art. 6 van het wetboek van koophandel was gehouden. Ongeacht het bewijs werd geleverd, dat uit een en ander de stand des boedels volledig bleek, heeft de regtbank den failliet, om het gemis van dat geregeld gehouden dagboek, schuldig verklaard aan enkele bankbreuk, en veroordeeld tot eene maand gevangenisstraf, ofschoon zelfs bij schuldigverklaring de straf facultatief gesteld is, en van kwade trouw of opzettelijk bedrog geen spoor aanwezig was.

's Gravenhage, 13 Sept. Z. Maj. de Koning is heden middag van HDs. buitenlandsche reis in de residentie teruggekeerd.

14 Sept. Heden middag 2 uur is de tegenwoordige zitting van de Staten-Generaal gesloten den heer Minister van Binnenl. Zaken, namens Z. Maj den Koning Z Exc wees daarbij op de gewigtige voorstellen, die aan het onderzoek der Kamers waren onderworpen geweest, en was de behandeling van sommige niet ten einde gebragt, zoo kon men toch wijzen op het tot stand brengen van onderscheiden zeer nuttige en noodige wetten, terwijl de wensch werd uitgesproken dat door het herstel van den vrede in Europa zich later de gelegenheid zou opdoen, om in de volgende zitting te volbrengen, wat in deze onafgedaan bleef.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

In een werk van den heer *Perdonnet*, administrateur van den Oostelijken spoorweg, wordt aangetoond, dat van alle middelen van gemeenschap de spoorwegen de minst gevaarlijke zijn, en bewijst dit door cijfers. Het blijkt uit een opzettelijk onderzoek hieromtrent door de Fransche regering ingesteld, dat sedert het bestaan der spoorwegen in Frankrijk het aantal reizigers, die gedood zijn, tot die welke vervoerd werden, staat als 1: 1,953 555; dat der gewonden als 1: 496,551 en dat de elfde rapporten over de dienst der diligences in het tijdvak van 1846 tot 1855 de volgende verhouding aantoonen, dooden 1: 355,464, gewonden 1: 29 871. In Belgie werd, volgens officiële opgaven, in den tijd van 13½ jaar een reiziger gedood op de 8,861,804, die vervoerd werden, en een gewond op de 2 millioen. In het groothertogdom Baden en in Pruissen is de verhouding nog gunstiger, want gedurende tien jaren exploitatie heeft men slechts 1 doode op de 17,314,977 reizigers en 1 gewonde op de 1,154 331 reizigers.

— Terwijl de *Moniteur* meldt, dat na het overlijden van den keizer van Marokko, diens zoon de regering heeft aanvaard, zonder dat de rust in het land werd gestoord, berigt de *Correspondance Havas* dat Marokko in vollen opstand verkeert en vier pretendenten den troon betwisten.

ENGELAND.

In den avond van 10 dezer ten zes ure heeft er aan boord der *Great Eastern* een noodlottig voorval plaats gehad. In de nabijheid van Hastings heeft namelijk eene verschrikkelijke uitbarsting plaats gehad in den schoorsteen der voorste stoomketels, tengevolge waarvan dertien stokers zoo hevig door den heeten stoom werden getroffen dat twee hunner op de plaats dood bleven, terwijl vijf anderen zoo zwaar werden gekwetst, dat men aan het behoud van hun leven wanhoopt. Een zesde, die in zijn verbijstering in zee sprong, is verdronken. Het ongeluk heeft overigens aan de machinerie zelve, buiten het vernielen van den schoorsteen, geene schade toegebragt. In den grooten salon en de kajuiten van het benedendek werden groote verwoestingen aangerigt. Geen der passagiers heeft, als door een wonder, eenig letsel bekomen. Het schip wierp onmiddelijk het anker in het gezigt van Hastings.

— In de kwestie tusschen de aannemers en werklieden schijnt eene wending te zullen komen. De aannemers hebben namelijk doen bekend maken, dat de firma *Trollope*, bij welke het werk het eerst werd gestaakt, h... werkplaatsen weder heeft geopend, na alvorens een voldoend aantal werklieden, die tot geene vereeniging behooren te hebben aangenomen. Dientengevolge hebben ook de overige groote bazen zich bereid verklaard hunne werkplaatsen te openen, doch zij blijven er op staan slechts die werklieden op te nemen, welke zich schriftelijk verbinden geen deel te zullen nemen aan eene vereeniging. Hiertegen hebben zich nu wel is waar de ambachtslieden van den beginne aan verzet, doch de zaak is lang zoo hopeloos niet als vroeger, daar het met de financiële middelen der vereenigingen alles behalve gunstig staat. Er zijn dan ook reeds vele arbeiders, die van het verkeerde van hun verzet overtuigd beginnen te worden.

— In de afgeloopen week vonden een paar visscherlieden op den Theems bij de Vauxhalbrug eene doodkist, die de rivier af kwam drijven. Zij was zorgvuldig digt geschroefd, toen zij geopend was, vond men er het lijk in van een zeven of achtjarig knaapje; het scheen geen natuurlijken dood gestorven te zijn, maar alles doet aan eene vreeselijke misdaad denken.

— Te New-York is de er dezer eene kerk geopend, uitsluitend ten gebruike van doofstommen. Dit is waarschijnlijk het eenige kerkgebouw op de wereld, speciaal voor zulke ongelukkigen bestemd. De Eerw. Dr. *Thomas Gallaudett*, die als onderwijzer van doofstommen, zoowel in Amerika als in Europa met roem bekend is, is de ontwerper van het vreemdsoortige plan, een dusdanig bedehuis daar te stellen. Hij mag nu het genoegen smaken zijne menschlievende pogingen met een gewenscht gevolg bekroond te zien.

— Te New-Orleans werd onlangs een persoon *Mullen* genaamd, wegens moord gehangen. Op den dag der executie was hij in eene ongemeen opgeruimde gemoedsgesteldheid, en gebruikte een stevig ontbijt. Er was vleesch bij, dat niet naar zijn smaak gebraden was, weshalve hij het terugzond, en om ander verzocht, dat hem ook gebragt werd. Het nu naar zijnen smaak vindende, deed hij den maaltijd geducht eer aan. Den nacht te voren had hij zich zijne doodkist laten brengen, die hij fraai opschikte en er in ging liggen, om te zien of zij wel eene gemakkelijke laatste rustplaats was. Hij verscheen lagchend op het schavot in wit gekleed en met een blaauw lint om den hals.

— Een Amerikaansch dagblad beschrijft het huwelijk tusschen twee spiritualisten op de volgende wijze: De vrouw was in witte fladderende kleederen gehuld, met blaauw omboord, zij droeg blaauw satijnen schoenen Twee kleine meisjes, hare dochters uit een vorig huwelijk, waren volmaakt op dezelfde wijze uitgedoscht, en volgden haar op het platform. De bruidegom plaatste zich naast haar. Beiden waren vroeger gehuwd geweest; en ieder was omstreeks vijfendertig jaren oud. De heer *Loveland*, voorheen Methodist predikant, hoewel hij zich nu weinig aan den titel van „Eerwaarde" laat gelegen liggen, zeide, terwijl hij de vergadering aansprak: — Ofschoon de Spiritualisten in het algemeen, de regels die wettelijk tot de verdrukking der vrouw in de huwelijksbetrekking bestaan, niet aannemen, maar verwerpen, zijn zij er over 't algemeen, toch voor eene openbare bekendmaking van hunne betrekkingen. Daarop, zich tot den bruidegom en de bruid keerende, zeide hij Mijn broeder en zuster, ik vraag u niet eene belofte te doen, ik leg u geene verpligting op. Alle verpligtingen die gij hebt, hebt gij zelf in uw eigen geest aangenomen Ik ken uwe harten. Gij hebt reeds in uwe zielen de vereeniging volbragt, zoo ver als zij met mogelijkheid kan volbragt worden. Ik sta hier niet om u te trouwen. De vergaderden hier ter plaatse, zijn geene getuigen, zij zijn niet opgeroepen, om getuigen van een huwelijk te zijn. Maar ik sta hier om wettelijk de zaak te bevestigen, en deze vergadering te vragen, zich met mij te vereenigen en een gebed en zegen over de vereeniging uit te spreken, die gij hebt aangegaan, die gij hier bekent, en die gij hier formeel voor de wereld voltooit. Ten bewijze, dan, van deze vereeniging, die gij in uwe zielen gesmeed hebt, en die gij nu voor de wereld belijdt, verzoek ik u uwe regter handen in een te leggen. Het gelukkig paar voldeed aan dat verzoek. Toen legde de heer *Loveland* eene hand op ieders hoofd, en zegende hen op deze wijze: En nu ten behoeve van deze vereeniging en ten behoeve van de luisterende geesten, die om ons, en met ons zijn, zegen ik deze vereeniging; ik zegen u ten hunnen behoeve, op het oogenblik dat gij de reis door het leven aanneemt.

Dit was de geheele plegtigheid. De bruidegom maakte eene plegtige buiging voor de vergadering. De bruid, die gedurende de geheele plegtigheid zich met haren waaijer verkoeld had, boog insgelijks voor het auditorium. Het paar met hunne kleine volgelingen in wit en blaauw stapten van het platform af, waarop de gemeente een daverend handgeklap liet hooren.

ITALIE.

Te Bergamo hebben betreurenswaardige onlusten plaats gehad. In eene kerk aldaar zou eene mis gelezen worden voor de in den Italiaanschen oorlog gevallen soldaten. De bisschop verbood echter den pastoor de mis te lezen. Hierop beklom een jongman den kansel en hield eene lofrede op de gesneuvelden. De bisschop deed den jongman in den ban en interdiceerde de kerk, De menigte, hierdoor woedend geworden, begaf zich naar het paleis des bisschops, die genoodzaakt werd zich te bergen; de orde werd later hersteld.

— Te Perugia zijn de Zwitsers tegen hunne officieren opgestaan.

— Uit Turin wordt gemeld, dat de graaf Reiset, wien, zoo als men weet, eene zending door onzen keizer in Italie opgedragen is, in een zijner gesprekken zich aldus uitgelaten heeft: „De keizer zal nimmer door middel van de wapenen, welligt zelfs niet met zijn raad, tusschen beiden komen tot herstelling der dynastien; maar de verbondtenis, welke hij te Villafranca op zich genomen heeft, laat evenmin toe dat hij eene andere regering in de hertogdommen en in de Romagna erkent. De hardnekkigheid der Italianen schijnt van dien aard te zijn, dat Frankrijk zich voor goed van eenige bemoeijing in de Italiaansche aangelegenheden onthouden moet."

A S S E N , 15 Sept.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam. Woensdag, 14 Sept. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* 2½ pCt. 64¾ percent. dito 4 pCt. $98\frac{13}{16}$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. 104¼ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metalliken 5 pCt. 74¼.

Granen en Zaden.

Koolzaad ongenoteerd. — Raapolie prijshoudend. — Graanmarkt onveranderd. 128 pond Pruissische rogge f 190. — 118 ponds Holsteinsche Boekweit f 166.

Dingsdag avond heeft de heer Dr. *van Dissel* in het locaal van het hier bestaand Departement van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen de aangekondigde volksvoorlezing gehouden. In de eerste plaats sprak hij over den omvang der natuurwetenschap en in de tweede plaats meer bepaald over magnetismus, met ter zijde stelling evenwel van 't dierlijk magnetismus, beologie, klopgeesterij etc. Zijne voordragt mogt in alle opzigten populair en tevens zeer boeijend genoemd worden. Wij hadden dan ook wel gewenscht, dat meer ambachtslieden gebruik hadden gemaakt van deze kostelooze gelegenheid, om hunne kennis uit te breiden, hoewel van den anderen kant het magnetismus geen onderwerp is, waarvan de handwerksman in deze streken eenig dadelijk nut kan hebben.

* **Roden**, 14 Sept. De varkenziekte is ook in deze gemeente heerschende en sterven er vele, en zware varkens aan; o. a. is aan die ziekte een varken overleden dat op ruim vier honderd oude ponden werd geschat, en bij een anderen landbouwer een van mindere zwaarte. Men hoopt hier spoedig een einde aan deze gevaarlijke ziekte te zien.

* **Smilde**, 14 Sept. Heden is op het Oranjekanaal het volgende ongeluk gebeurd. De persoon R. had zijn wagen met hout beladen, en voorop zat zijn kind van ongeveer vijf jaren oud. Het kind stort er af, komt onder den wagen, en moet zich zoodanig hebben bezeerd, dat men voor zijn behoud vreest, ofschoon men zoo spoedig mogelijk geneeskundige hulp heeft ingeroepen. Naar men zegt moet het bijna onkenbaar geweest zijn wegens bloed en modder.

* **Meppel**, 14 Sept. Heden morgen is het ontbrekende voor de geldleening van f 46 000, rentende 4½ pct., ten laste dezer gemeente, volgeteekend, ten gevolge waarvan de inteekening gesloten is. Wij verheugen ons hierover en weldra zullen de voorbereidende werkzaamheden voor de gazfabriek een aanvang kunnen nemen.

* **Zuidwolde**, 13 Sept. Hoe broos is toch het leven! Zaturdag jl. zat er ten huize van den kastelein S. alhier een vreemdeling, die, terwijl hij speelde en stoeide met een kind van den kastelein, eensklaps flaauw scheen te worden. Men droeg hem naar buiten, poogde hem te verfrisschen, zelfs werd er eindelijk geneeskundige hulp ingeroepen — doch alles was vruchteloos. De man was reeds een lijk — Gisteren avond half negen klom de

knecht van de wed A. t. H. op den balk, ten einde rogge schoven naar beneden te werpen. Door de duizeling waarschijnlijk verward, heeft hij het ongeluk gehad in het slop te geraken en zoo boven uit het huis naar beneden te vallen. Hoewel niet terstond dood zijnde, was toch geen geneeskundige hulp in staat hem in 't leven te behouden. Heden morgen drie uur moet hij aan de gevolgen reeds zijn bezweken.

Wolvega, 12 Sept. Toen de Landbouwer *J de Haan* uit het naburig Oldeholtwolde, heden morgen ontwaakte bemerkte hij, voor zijne woning op den straatweg een persoon, die een schaap voor zich uitdreef. *De Haan* erkende dit voor 't zijne, en was juist bij tijds opgestaan om den stouten dief te achterhalen. Reeds is daarvan aangifte gedaan, de dader in verzekerde bewaring genomen, en naar Heerenveen getransporteerd. — Naar men zegt, was hij te Kuinre woonachtig.

Noordwolde, 10 Sept. Gisteren werd alhier de Vaart te koop aangeboden, doch men vond geen koopers. Niemand scheen het te durven wagen; in aanmerking genomen den toestand waarin de vaart, zoowel als de verlaten verkeeren en de opkomsten, onvoldoende voor het benoodigd herstellen. Intusschen zou het voor de ingezetenen van Noordwolde allerwenschelijkst zijn, dat het vaarwater verbeterd werd; daar koop- en veenman al twee jaren lang genoodzaakt zijn, om, zoo zij hier hun graan en turf willen verkoopen, die op een afstand van anderhalf uur per as aan te voeren.

Advertentien.

Getrouwd:

L. H. VAN SONSBEECK,
Burgemeester te
Zuidwolde,
en
E. C. BINKES

Bolsward, 11 Sept. 1859.

Tegen 1o. November benoodigd: eene

Kindermeid,

van omstreeks 30 jaar, bekwaam en van goede getuigschriften voorzien, ter oppassing van 6 meisjes van 9 jaar tot circa 4 maanden; benevens eene

Keukenmeid,

welke insgelijks goede getuigenissen moet kunnen vertoonen. Brieven *franco* onder lett. **V** bij den Boekhandelaar H. P. A. VAN GORCUM te Assen.

Publieke Verkooping

van droog en goed gewonnen **etgroen** in oppers staande in de **Koppeltjes** aan het Vredeveldsche pad op Vrijdag 16 Sept. 1859 des avonds te 5 uur.

H. H. VAN LIER.

Revalenta Arabica.

Wij ontvingen den navolgenden brief:

Met innige zelfvoldoening haast ik mij UEd. een attest te doen geworden, dat niet slechts ten voordeele der **REVALENTA** spreekt, maar tevens een doorslaand bewijs oplevert van hare onovertreffelijke hoedanigheden. Gepasseerde week had ik bij mij den heer M. RIJKHOLT, hier ter stede woonachtig, die mij de buitengewoon spoedige herstelling van zijne echtgenoote mededeelde, die jaren lang geleden had aan maagpijn, zoodat zij drank of spijs bijna niet kon nuttigen. Tallooze huismiddeltjes en Artsenijen werden aangewend, om de ondragelijke pijnen te doen verminderen, maar helaas! alles vergeefs. Eindelijk op aanraden van verscheidene personen wilde zij het toch ook eens met de **REVALENTA** proberen. Zij kocht bij mij eene kleine bus van 87½ cts, en nauwelijks dezelve gebruikt hebbende, was zij van hare maagkwaal volkomen genezen.

Gaarne deelt zij aan de belangstellenden nadere bijzonderheden, hare ziekte betreffende, mede.

De heer RIJKHOLT verzoekt mij, wel zoo goed te willen zijn, UEd. uit te noodigen, deze radicale genezing door de nieuwsbladen algemeen bekend te maken in het belang der lijdende menschheid.

Groningen, 5 September 1859.

(Get.) C. RIKKERS.

De **REVALENTA** is eene voedzame, krachtige spijs en bevordert leven en gezondheid aan alle lijders; niemand behoeft meer aan zijne genezing te wanhopen.

Borst- en maagkwalen, koorts, zinkings, verstoppingen, maagkramp, maagpijn, borst, aambor stigheid, diarrhaea oprispingen, zuur, kolijk, zenuwziekten stuipen, vloed, slijm, hartkloppingen, hoofdpijn, duizeling, graveel, maagkanker, scheurbuik, klieren, tering, rhumatische aandoeningen, griep, misselijkheid en braking en nog vele andere ziekten, geneest zij spoedig en zeker.

Het is zonder tegenspraak de eenvoudigste en minst kostbare wijze van genezing. Gezond, voedend en kracht gevend kan zij alle andere spijzen vervangen.

Men zij op zijne hoede tegen nagemaakte soorten; de echte **REVALENTA** van de heeren BARRY DU BARRY en Co., 77 Regentstreet Londen, wordt alleen verkocht door het **VERKOOPHUIS** en deszelfs Dépôts.

Men lette er vooral op; dat iedere Bus tot waarborg der echtheid met de handteekening F. VON WINDHEIM en Co., **VERKOOPHUIS** voorzien is.

De prijs der **REVALENTA** is: Kleine Bussen 87½ 1 pd. f 2, 2 pd. f 3—50, 5 pd. f 8—, 12 pd f 16.—.

Eene brochure, die over dit heilmiddel handelt, wordt gratis afgegeven.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen, H. P. A VAN GORCUM.
Coevorden, C. J. van der SCHEER.
Dedemsvaart, H. L. v. d. VECHT.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Hoogeveen, JAN van der WOLDE Jr.
Meppel, A. JEULEN.
Noordwolde, JACOB VEENSTRA.
Oldemarkt, C. VAN DER WENDEN.
Steenwijk, K. TIMMERMANS.
en in de bekende Dépôts in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND.

HOOGEVEEN, 5—10 Sept. Ondertr. Tomas Fernhout en Hilligje ten Oever; Hendrik Kremer en Hendrikje J. Broerstra — Geh. Koert Vos en Albertje Diphoorn. — Bev. Roeloffien Wachtmeester geb. de Jonge van z; Karsje Troost geb. Robaard van z.; Magteldje Mol geb. Koster van d.; E. Schuldink geb. Hoekstra van d.; Margaretha IJken geb. ten Cate van d.; J. V. Veneman geb. Heils van z.; Trijntje Koster geb. Doldersum van z. — Overl. Jantje Bartelds Veltinge wed. A. J. de Boer 78 j.; Jaunes Dekker 1 j. en 8 m.; Catharina Kleine 2 j. en 2 m; Grietje W. Snippe wed. D. H. Wijkman 79 j.; Hillebrand Brand, echtgenoot van A. R. Mulders; Aaltje Koster, echtgenoot van Derk Bosman 33 j.; Jan Baas 3 w.; Aaltje Okken 2 m.; Hilligje Kramer 11 m.

MARKTBERIGTEN.

Groningen, 13 Sept.

Tarwe, 1858,		70 ℔	ƒ 6-80
——	Oml.1859	72	- 7-20
——	dito	74	- 7-60
——	Old.	70	- 6 60
——	dito	72	- 7-00
Rogge,	N. Inl.	66	- 6-50
——	dito	68	5-80
——	dito	70	- 6-10
Haver,	dikke	40	- 3-25
——	dito	42	- 3-50
——	Voer	36	- 2-90
——	dito	40	- 3-30
——	Zwarte	36	- 2-55
——	dito	38	- 2-85

Gerst,	N.Winter	54 ℔	ƒ 4-65
——	dito	56	- 5-05
——	Zomer	56	- 0-00
——	Knobbe	58	- 5-05
Boekweit,	Zand	62	- 4-85
——	dito	64	- 5-25
——	N.Zwarte	64	- 5-05
——	Veen	64	- 4-85
Paardeboonen N.			ƒ 5-75 a 6-60
Groene Erwt.			-8-00 a 10-00
Graauwe dito			- 9-00a10-50
Koolzaad 1859			9-50a10-50
Gort,	grove		- 0-00 a 8-25
——	parel		-10-00a12-00
Olie,	raap p. v.		-32-50a00-00
Boter,	1e soort.		-38-00a40-00
——	2e »		-34-00a36-00

Tarwe en Rogge genoegzaam als voren verkocht. — Boekweit weinig aan en hooger verkocht — Gerst in een doen — Dikke en voerhaver als voren; zwarte wel zoo aangenaam. — Beste Boonen prijshoudend; afwijkende soorten flaauw — Koolzaad in de beste soorten prijshoudend, mindere soorten weinig begeerd. — Mosterdzaad in de beste soorten met goede vraag. — Gort stil.

Heerenveen, 10 Sept. Rogge f 5.75 a f 6.60. Boekweit f 5.00 a f 6.40. Boter per ¼ vat f 49.00.

Steenwijk, 12 Sept. Rogge f 6.50 a f 7.15 — Boekweit f 5.50 a f 6.25. Boter per ⅛ v. f 22.00 a 23.00.

Oldemarkt, 10 Sept. Boter per ⅛ vat f 24.00.

Noordwolde, 8 Sept. Rogge f 6.00 a 6.50. — Boekweit f 5.15 a 6.25. — Boter f 1.00 a 1.05 het Ned pd.

Coevorden, 12 Sept. Rogge f 7.50 a f 7.75. Boekweit f 4.60 a f5.25. — Boter per ned. pd. f 0.75. — ¼ vat f —. ⅛ vat f —.—.

OOSTERWOLDE, 12 Sept. Rogge f 6.70 tot f6.30. — Zandboekweit f 0.00 a f 0.00. — Veenboekweit f 0.00 a f 0.00.

AMSTERDAM, 11 Sept. TARWE prijshoudend; 132 ℔ oude bonte Poolsche f 320; 132 ℔ jarige dito f 305; 132 ℔ mindere dito f 285 bij partij; 129 ℔ geringe dito f 255; 129 ℔ oude Nassaudietsche f 280; 129 ℔ oude roode Amerikaansche f 249; 160/2 ℔ jarige Bovenlandsche f 270; 158, 160/2 ℔ nieuwe dito f 255, 260. — ROGGE. Pruissische iets hooger; gedroogde onveranderd met goeden handel; 126, 128 ℔ Pruissische f 184, 188; 126 ℔ dito f 185; 121 ℔ Galats f 162; 119 ℔ Archangel f 161. 117, 118 ℔ oude Petersb. f 157, 159; 118 ℔ nieuwe dito f 157; 115, 116 ℔ dito f 153, 155. — BOEKWEIT onveranderd; 118 ℔ Holsteinsche f 166, 117 ℔ Rostocker f 155. — KOOLZAAD op het najaar £ 1 op het voorjaar £ ½ hooger: Holsteinsche Rübs £ 50½; op 9 v. Olie in Sept. £ 56½, April £ 61. — LIJNZAAD flaauw; 109 ℔ Bombay f 320. — RAAPOLIE dadelijk en op levering iets aangenamer; op 6 weken f 35¼; Vliegend f 34; 1o. Oct. f 33¾, 34; Nov. f 34, 34¼; Dec. f 34¼, 34½; Mei f 35½. — LIJNOLIE prijshoudend; op 6 weken f 34½; Vliegend f 33¼; 1o. Oct. en Nov. f 33, Dec. f 32½. — HENNEPOLIE op zes weken f 37½; Vliegend f 36¼. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 60 a f 64. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 8½ a f 10½.

SCHIEDAM, 10 Sept. MOUTWIJN f 14¾ per vat contant met iets meer handel. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f 18¼ a f 18¾ per vat contant bij partij.

Veemarkten.

GRONINGEN, 13 Sept. De veemarkt was heden ruim voorzien van runderen en werd er een vlugge handel gedreven; melkkoeijen van f 70 tot f 110 a f 120; vroegmelkte koeijen van f 100 tot f 130; van schapen was een ruime aanvoer en werden verkocht van f 13 tot f 17; van oude varkens waren eenigen aangevoerd, waarvan twee besten zijn verkocht voor f 95; van jonger soort zal omstreeks 300 ter markt geweest zijn, waaronder eene mooije partij van J. van Dalen te Haren, welke bijna allen voor hooge prijzen werden verkocht van f 7 tot f 18 a f 27.

LONDEN, 12 Sept. De aanvoer ter veemarkt bestond uit 5290 runderen, 220 kalveren en 29.130 schapen. Runderen en kalveren onveranderd. Schapen veel lager.

239e Staats-Loterij.

Prijzen van ƒ 100 *en daarenboven* — 5e klasse.

9e lijst. No. 9430 f 2000. Nos. 4265 en 4465 elk f 1000. Nos. 4111; 13299, 13830 en 18816 elk f 400. Nos. 2240, 4839, 9881, 13209, 14814 en 16913 elk f 200. Nos 597, 6048, 6207, 6216, 7316, 9960, 14242, 16259, 16306, 17336, 17679 en 17934 elk f 100.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.
AMSTERDAM, 1859.

	pCt.	12 Sept.	13 Sept.
Nederl. W.S.	2½	64¾	64¾
—	3	78⅛	78⅛
—	4	98¾	98¾
Amort. Synd.	3½	95	95
Handelm.	4½	125½	125¼
O. I. Leening	4	97⅞	98⅛
Aand. H. Spw.			
—— R. ——	4½		
N. B.	½	165	164½
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl Hope	5	104½	104½
Cert. 1831/33	5		86⅜
Dito 1840	4		83
—— Stieglitz	4	83½	
—— Nieuwe	4		
—— 5e Serie	5	93½	93½
—— 1855 6eS.	5	100½	100⅝
—— van Ass.	6	64 11/16	

	pCt.	12 Sept.	13 Sept.
Polen,			
Aand. fl 500	ƒ	155½	156½
Obl.	4	79¼	78¼
Spanje, Obl.	1½	34	34
Obligatien	3	45½	44⅝
Binnenl.	3	43 13/16	42 1/16
Amortisable		11	10¾
Bewijz. Coup.		4¾	
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5		
—— ——	4		
—— Metal.	5	53	52⅜
— RenteA.	5	71½	70
— Nation.	5	57¼	56⅜
—— ——	2½	28⅜	28⅛
Belgie, Cert.			
Rothschild	2½		
Portug., Obl.	3	44 1/16	44⅜
Brazilien	5	99	
Weener aandeelen	4		

12 Sept. Nationale fondsen waren prijshoudend; buitenlandsche waren allen flaauwer gestemd, inzonderheid echter ondergingen Oostenrijksche eene aanzienlijke daling op de lagere afkomende Duitsche koersen.

13 Sept. Nationale fondsen waren heden onveranderd; van buitenlandsche waren Spaansche en Portugesche flaauwer. Oostenrijksche vervolgden, door binnenlandsche verkooporders, hunne achteruitgaande beweging, doch sluiten door eenige verkoopen betrekkelijk in eene vaste stemming.

De Verteller, enz.

Aan de groene tafel te Ems merkt men dagelijks van vroeg tot laat eenen Russischen graaf, die een pak kaarten om te markeren en eene schrijftafel voor zich heeft, berekent, markeert, telt, speelt, maar nooit geld op de tafel legt. Hij speelt slechts in schijn, noteert heigeen hij inzet op de schrijftafel, en daarnaast het denkbeeldig verlies of gewin, en drijft dit spel met zulken hartstogt als of hij groote sommen waagde. Als hij wint, straalt zijn gelaat van vreugde en gaat hij vergenoegd naar de kurzaal, om voortreffelijk te eten, en in de galerijen, of allerlei snuisterijen in te koopen. Maar verliest hij dan vertoonen zich toorn, woede en alle hartstogten op zijn gelaat. En dit alles brengt de verbeelding te weeg. Het zoude niet te verwonderen zijn, wanneer hij zich eenmaal in de verbeelding alles verloren te hebben, een' kogel door het hoofd joeg. Doch vooreerst is het zoo ver niet. Sedert eene maand heeft hij, gelijk hij uit zijne schrijftafel bewijst, de bank 327,000 fr. afgewonnen.

In de *Echo de l'Est* leest men het volgende Eene tijding welke men te naauwernood kan gelooven, is te Commercy in omloop. Eene vrouw uit een naburig dorp zoude namelijk hare vier kinderen achtereenvolgens hebben vermoord. Elk der kinderen stierf den dag van of na de geboorte, het lijkje werd begraven en hiermede was alles afgeloopen.

De omstandigheid dat deze kinderen allen zoo spoedig na de geboorte bezweken, had de aandacht der vroedvrouw gaande gemaakt. Bij de laatste bevalling had deze waargenomen dat het kind goed bewerktuigd en levend geboren was en nogtans stierf het plotseling, even als de vorige De misdadige moeder vernemende dat in den omtrek allerlei vermoedens rezen, trachtte zich zelve van het leven te berooven, doch hierin werd zij belet en men deed haar vervolgens naauwkeurig bewaken. Het middel, dat zij bezigde om hare kinderen te vermoorden, bestond daarin, dat zij hun met de eene hand den mond gesloten hield en met de andere den neus digt kneep, tot de dood volgde.

—

De kasteelen, welke men in de lucht bouwt, verhinderen ons die, welke wij in ons eigen land bezitten, schoon te vinden.

Wilt gij kastijdingen ontgaan; kastijd dan u zelven.

De straf vangt aan in 's menschen hart, op hetzelfde oogenblik, waarop hij eene slechte daad bedrijft.

De ijverigste verdedigers van een politiek stelsel zijn meestal niets anders, dan warme egoïsten.

Lady Morgan zegt ergens, „ dat de romaneske stelregel de liefde in eene hut „ doorgaans eindigt met eene hut zonder liefde.

—

Gedrukt bij GRATAMA *te Assen.*